

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

21 грудня 2023 р.

Київ

№ 367-р

Про перевірку рішення адміністративної колегії
Західного міжобласного територіального відділення
Антимонопольного комітету України
від 06.07.2023 № 63/30-р/к у справі № 63/5-02-13-23

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 29.09.2023 № 8-01/9-пр/253-зв та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ ПЕРЕВІРКИ

- (1) Рішення адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – **адміністративна колегія Відділення**) від 06.07.2023 № 63/30-р/к (далі – **Рішення № 63/30-р/к**) у справі № 63/5-02-13-23 (далі – **Справа № 63/5-02-13-23**).

2. ПІДСТАВИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ

- (2) Заява приватного акціонерного товариства «Львівобленерго» від 25.07.2023 № 112-07-4198 (вх. Комітету № 8-01/9-пр від 25.07.2023) (далі – **Заява**) про перевірку Рішення № 63/30-р/к у Справі № 63/5-02-13-23.

3. ЗАЯВНИК

- (3) Приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» (далі – **ПрАТ «Львівобленерго»**, Заявник, Товариство) (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено»), юридична адреса: «Інформація, доступ до якої обмежено»; поштова адреса: «Інформація, доступ до якої обмежено»).
- (4) ПрАТ «Львівобленерго» є правонаступником всіх прав та зобов'язань публічного акціонерного товариства «Львівобленерго», має цивільні права та обов'язки, здійснює діяльність з метою одержання прибутку.
- (5) Відповідно до відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності ПрАТ «Львівобленерго» є розподілення електроенергії (код за КВЕД «Інформація, доступ до якої обмежено»).

4. СТОРОНИ У СПРАВІ

- (6) Відповідач у Справі № 63/5-02-13-23: ПрАТ «Львівобленерго».
- (7) Заявник у Справі № 63/5-02-13-23: публічне акціонерне товариство «Зміна» (далі – **ПАТ «Зміна»**), ідентифікаційний код юридичної особи: «Інформація, доступ до якої обмежено», юридична адреса: «Інформація, доступ до якої обмежено».

5. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ З ПЕРЕВІРКИ РІШЕННЯ

- (8) Розпорядженням Комітету від 03.08.2023 № 12-рп Заяву ПрАТ «Львівобленерго» прийнято до розгляду та зупинено виконання Рішення № 63/30-р/к до закінчення його перевірки.
- (9) Про прийняття Заяви до розгляду та зупинення виконання Рішення № 63/30-р/к повідомлено ПрАТ «Львівобленерго» (лист від 07.08.2023 № 210-20.6/05-8835е), ПАТ «Зміна» (лист від 07.08.2023 № 210-20.6/05-8836е) та Західне міжобласне територіальне відділення Комітету (лист від 07.08.2023 № 210-20.6/05-8837е).
- (10) Державний уповноважений Комітету склав подання від 29.09.2023 № 8-01/9-пр/253-зв про перевірку Рішення № 63/30-р/к (далі – Подання про перевірку), копії якого направлено ПАТ «Зміна» (лист від 03.10.2023 № 210-20.6/08-10625е), ПрАТ «Львівобленерго» (лист від 03.10.2023 № 210-20.6/08-10624е) і Відділенню (лист від 03.10.2023 № 210-20.6/08-10626е).

6. РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

- (11) У резолютивній частині Рішення № 63/30-р/к адміністративна колегія Відділення постановила:

«1. Визнати, що приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» (ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено»), юридична адреса: «Інформація, доступ до якої обмежено») у період з 02.01.2020 року по 06.07.2023 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме, на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) із часткою 100%, як таке, що не має жодного конкурента.

2. Визнати дії приватного акціонерного товариства “Львівобленерго”, які полягають у необґрунтованому застосуванні для ПАТ “Зміна” тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу споживання, який є значно вищий тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу напруги, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За вчинене порушення, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накладити на приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» штраф у розмірі 68 000,00 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Зобов'язати приватне акціонерне товариство «Львівобленерго» у місячний строк з дня отримання рішення припинити та усунути наслідки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення.

5. Про виконання пункту 4 цього рішення письмово повідомити Відділення протягом п'яти календарних днів із дня його припинення з наданням підтвердних документів».

- (12) Копію Рішення № 63/30-р/к направлено ПрАТ «Львівобленерго» листом від 17.07.2023 № 63-02/1547, яке Товариство отримало 21.07.2023.
- (13) Копію Рішення № 63/30-р/к ПАТ «Зміна» направлено листом від 17.07.2023 № 63-02/1548, яке товариство отримало 28.07.2023.

7. ДОВОДИ ЗАЯВНИКА

- (14) ПрАТ «Львівобленерго» у Заяві, зокрема, зазначає, що при прийнятті Рішення № 63/30-р/к адміністративна колегія Відділення неповно з'ясувала обставини, які

мають значення для справи; не доведено обставини, які мають значення для справи і які визнано встановленими; висновки, викладені в рішенні, не відповідають обставинам справи; неправильно застосовано норми матеріального та процесуального права, що призвело до прийняття неправильного рішення.

- (15) Заявник вважає, що адміністративна колегія Відділення неправильно визначила товарні межі ринку, оскільки замість ринку послуг комерційного обліку товарними межами безпідставно визначено ринок послуг із розподілу електричної енергії, що відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» є різними ринками.
- (16) На думку Заявника, адміністративна колегія Відділення всупереч Методиці визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженій розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованій у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605, не встановила переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з віднесення точок обліку споживачів до того чи іншого класу напруги, неправильно визначила товар (послугу), а отже, неправильно визначила об'єкти аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища. Відтак висновок адміністративної колегії Відділення про монопольне становище ПрАТ «Львівобленерго» на ринку послуг, не пов'язаного з діями, які кваліфікуються як зловживання монопольним становищем, суперечить нормам законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про Антимонопольний комітет України» та «Про ринок електричної енергії».
- (17) ПрАТ «Львівобленерго» зазначає, що віднесення точок обліку споживачів до 1-го чи 2-го класу напруги, диференційованих за ступенями напруги, здійснюється не операторами системи розподілу (ОСР), а адміністраторами точок комерційного обліку (АТКО), функцію (роль) яких виконує постачальник послуг комерційного обліку електричної енергії (ППКО) у процесі адміністрування даних щодо комерційного обліку в реєстрі точок комерційного обліку.
- (18) Заявник зауважує, що *«...ПАТ «Зміна» не обрало собі ППКО, тому ПрАТ «Львівобленерго», відповідно до п. 5 постанови НКРЕКП № 312 від 18.03.2018 «Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії» із наступними змінами та доповненнями, з дати набрання чинності договором споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, надає безоплатно послуги комерційного обліку ПАТ «Зміна» відповідно до ККО. Отже, діяльність ПрАТ «Львівобленерго» з віднесення точок обліку ПАТ «Зміна» до 1-го та 2-го класів напруги не входить в компетенцію Товариства в якості ОСР, така діяльність здійснювалась в якості ППКО, виконуючи роль АТКО».*
- (19) У Заяві ПрАТ «Львівобленерго» посилається на лист Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від **31.12.2022 № 18354/20.3/7-22**, підготовлений у відповідь на звернення ПАТ «Зміна» (яке не вирішено на засіданні Комісії ІКЦ), а також на запит Антимонопольного комітету України від 07.12.2022 № 128-29.5/01-4024е. Зокрема, у вказаному листі зазначено: *«...окреме нарахування споживачу ПАТ «Зміна» плати за послуги з розподілу електричної енергії, що надходить в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ 1 класу та на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде-Інвест» з рівнем напруги 10 кВ 2 класу, є правомірним».*
- (20) Заявник стверджує, що *«проводить нарахування споживачу ПАТ «Зміна» за послуги з розподілу електричної енергії, що надходили в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ, як споживачу 1 класу та на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде-Інвест» (виробник електричної енергії з альтернативних джерел, а саме*

з енергії сонячного випромінювання) з рівнем напруги 10 кВ, як споживачу 2 класу, тобто саме так, як цю суперечку вирішив в установленому порядку Регулятор, рішення якого в судовому порядку сторони спору не оскаржували».

- (21) На думку ПрАТ «Львівобленерго», адміністративна колегія Відділення «...проводить фактично підміну понять, чіткі і однозначні висновки Регулятора про правомірність нарахування споживачу ПАТ «Зміна» плати за послуги з розподілу електричної енергії, що надходить в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ по 1 класу та на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде-Інвест» з рівнем напруги 10 кВ по 2 класу, чомусь вважає неправомірними та й ще із покликанням на цей лист».
- (22) Враховуючи зазначене, Заявник просить скасувати Рішення 63/30-р/к та припинити провадження у Справі № 63/5-02-13-23.

8. ПЕРЕВІРКА РІШЕННЯ

8.1. Обставини Справи № 63/5-02-13-23

- (23) За результатами перевірки Рішення № 63/30-р/к та аналізу матеріалів Справи № 63/5-02-13-23 встановлено таке.
- (24) Справу № 63/5-02-13-23 Відділення розпочало за результатом розгляду заяви ПАТ «Зміна» від 27.09.2022 № 42 (вх. Відділення № 63-01/56-АМ від 06.10.2022) про порушення ПрАТ «Львівобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції.
- (25) У заяві ПАТ «Зміна» зазначило, що ПрАТ «Львівобленерго» проводило нарахування ПАТ «Зміна» за послуги з розподілу електричної енергії по першому класу споживання, оскільки, відповідно до акта розмежування балансової належності електромереж та експлуатаційної відповідальності сторін, що є Додатком № 11 до Договору від 01.12.2003 № 90082, ступінь напруги становить 110 кВт. А із січня 2020 року, після введення в експлуатацію сонячної електростанції ТзОВ «Верде-Інвест», яка підключена до підстанції 110/10 кВ, що знаходиться на балансі ПАТ «Зміна», ПрАТ «Львівобленерго» безпідставно проводить нарахування за обсяги наданих послуг із розподілу електричної енергії по другому класу споживання.
- (26) ПАТ «Зміна» вважає, що ПрАТ «Львівобленерго», використовуючи монопольне становище, безпідставно визначає обсяги наданих послуг із розподілу електричної енергії по другому класу споживання, які є значно вищими, ніж перший клас споживання, що призвело до завищених нарахувань плати за послуги з розподілу електричної енергії, та попросило за виявленими ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції прийняти розпорядження про початок розгляду справи та призупинити застосування необґрунтованого нарахування за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу напруги.
- (27) Вказані дії ПрАТ «Львівобленерго» були кваліфіковані адміністративною колегією Відділення як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг із розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (28) В Рішенні № 63/30-р/к зазначено, що ущемлення інтересів ПАТ «Зміна» полягає в неправомірному застосуванні ПрАТ «Львівобленерго» тарифу на розподіл електричної енергії по другому класу споживання, який значно вищий, ніж тариф на розподіл електричної енергії по першому класу споживання.

- 8.2. Перевірка визначення монопольного становища ПрАТ «Львівобленерго» на ринку**
- (29) З описової частини Рішення № 63/30-р/к вбачається, що становище ПрАТ «Львівобленерго» визначалося відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики.
- (30) Згідно з пунктом 2.2 Методики етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.
- (31) Об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є ПрАТ «Львівобленерго» – суб'єкт господарювання, який здійснює господарську діяльність з розподілу електричної енергії.
- (32) Товаром, щодо якого визначається монопольне становище, є послуги з розподілу електричної енергії, які надає ПрАТ «Львівобленерго».
- (33) Основними покупцями (споживачами) послуг із розподілу електричної енергії в територіальних межах Львівської області, щодо яких проводилося дослідження, є:
- електропостачальники, які надають або мають намір надавати послуги з постачання електричної енергії споживачам, електроустановки яких приєднані до системи розподілу електричної енергії, яка перебуває у власності або господарському віданні ПрАТ «Львівобленерго»;
 - юридичні або фізичні особи, які є власниками електричних мереж, електроустановки яких приєднані до системи розподілу електричної енергії ПрАТ «Львівобленерго».
- (34) Щодо потенційних конкурентів ПрАТ «Львівобленерго» адміністративна колегія Відділення зазначила, що внаслідок технологічних особливостей конкуренція на ринку надання послуг із розподілу електричної енергії відсутня, тому потенційні конкуренти на ринку відсутні.
- (35) За результатами проведеного дослідження Відділення з'ясувало, що надання послуг із розподілу електричної енергії за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не має еквівалентних товарів-замінників.
- (36) Отже, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з розподілу електричної енергії, які не є взаємозамінними з іншими видами послуг, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інші послуги на заміну.
- (37) Територіальними (географічними) межами ринку послуг із розподілу електричної енергії, у яких ПрАТ «Львівобленерго» здійснює зазначену господарську діяльність, є територія Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) ПрАТ «Львівобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).
- (38) Часовими межами ринку визначено період з 02.01.2020 по 06.07.2023.
- (39) Адміністративна колегія Відділення проаналізувала бар'єри вступу потенційних конкурентів на ринок, а саме: адміністративні, економічні та організаційні обмеження,

які пов'язані з необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу.

- (40) Також серед основних бар'єрів вступу на ринок послуг із розподілу електричної енергії є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності об'єктів електроенергетики (електричних станцій, підстанцій, мереж, призначених для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача) та потребою отримання ліцензії на здійснення діяльності з розподілу електричної енергії, для отримання якої відповідно до Ліцензійних умов встановлено вимогу щодо кількості підключених споживачів (абонентів), яка поширюється виключно на здобувачів ліцензії, а саме, не менше 50 000 споживачів (абонентів).
- (41) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» суб'єкт природної монополії – суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії. Згідно із цим Законом регулюється діяльність суб'єктів природних монополій, зокрема, у сфері розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами (стаття 5 Закону України «Про природні монополії»)).
- (42) Адміністративна колегія Відділення в Рішенні № 63/30-р/к правильно зазначила, що ринок надання послуг із розподілу електричної енергії перебуває у стані природної монополії.
- (43) За результатами проведеного дослідження адміністративна колегія Відділення обґрунтовано визначила, що ПрАТ «Львівобленерго» протягом періоду з 02.01.2020 по 06.07.2023 є таким, що займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із розподілу електричної енергії в межах місць провадження господарської діяльності, а саме, на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) із часткою 100%, як таке, що не має жодного конкурента.

8.3. Перевірка кваліфікації дій у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

- (44) Як вбачається з матеріалів Справи № 63/5-02-13-23 та описової частини Рішення № 63/30-р/к, ПрАТ «Львівобленерго» надає послуги з розподілу електричної енергії на об'єкти ПАТ «Зміна» з 01.01.2019 згідно з Договором споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії, який є публічним та до якого ПАТ «Зміна» приєдналося відповідно до заяви-приєднання від 17.12.2018 на істотних умовах Договору про постачання електричної енергії від 30.06.2006 № 90082.
- (45) У зв'язку з підключенням 02.01.2020 нового споживача (ТзОВ «Верде-Інвест») до основного споживача – ПАТ «Зміна», ПрАТ «Львівобленерго» та ПАТ «Зміна» 02.01.2020 уклали додаткову угоду до Договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії від 01.01.2019 № 90082 (далі – Договір № 90082).
- (46) Додатковою угодою від 02.01.2020 до Договору № 90082 внесені такі зміни:
- додаток № 3 «Відомості про розрахункові засоби обліку активної електричної енергії» доповнено інформацією щодо приєднаної дахової сонячної електричної станції ТзОВ «Верде-Інвест», у якому відсутній енергетичний ідентифікаційний код точки розподілу (ЕІС код) для дахової сонячної електростанції ТзОВ «Верде-Інвест»;
 - у додатку № 7 «Однолінійна електрична схема» схематично відображено відомості щодо приєднаної дахової сонячної електричної станції ТзОВ «Верде-Інвест»;
 - додаток № 11 «Відомості про розрахункові засоби обліку активної та реактивної

електричної енергії субспоживачів (Оператора системи)» доповнено інформацією щодо приєднаної дахової сонячної електричної станції ТзОВ «Верде-Інвест», у якому також відсутній енергетичний ідентифікаційний код точки розподілу (ЕІС-код) для дахової сонячної електростанції ТзОВ «Верде-Інвест».

- (47) Згідно з додатком № 3 до додаткової угоди від 02.01.2020 до Договору № 90082 для об'єктів ПАТ «Зміна» присвоєні енергетичні ідентифікаційні коди точок розподілу (далі – ЕІС) на кожній межі балансової належності, а саме:
- завод (В-1) ЕІС 62Z6697901155909 ступінь напруги – 110 кВ;
 - завод (2) ЕІС 62Z7263863352219 ступінь напруги – 110 кВ;
 - ТВП-1 ЕІС 62Z1471579186781 ступінь напруги – 110 кВ;
 - ТВП -2 ЕІС 62Z3518451790419 ступінь напруги – 110 кВ;
 - дахова сонячна електростанція ТзОВ «Верде-Інвест» ЕІС – відсутній, ступінь напруги – 10 кВ.
- (48) Крім того, 26.09.2022 за погодженням з ПАТ «Зміна» за ініціативи ТзОВ «Агро-Інвест» до основного споживача ПАТ «Зміна» – приєднано додаткову точку розподілу субспоживача ТзОВ «Агро-Інвест».
- (49) Крім вищевказаних змін, які відбулися через приєднання додаткової точки субспоживача ТзОВ «Агро-Інвест», 26.09.2022 ПрАТ «Львівобленерго» внесло зміни в додаток № 3 та додаток № 11 до Договору № 90082, зокрема об'єкту дахова сонячна електростанція ТзОВ «Верде-Інвест», який знаходиться за адресою: «Інформація, доступ до якої обмежено», присвоєно (надано) ЕІС-код 62Z7354246375752, який був відсутній у Договорі № 90082.
- (50) Отже, мережами основного споживача (ПАТ «Зміна») транспортується електрична енергія субспоживачам – ТзОВ «Верде-Інвест» і ТзОВ «Агро-Інвест». Відповідно до інформації ПрАТ «Львівобленерго», викладеної в листі від 27.10.2022 № 146-07-5126, який зареєстрований у Відділенні 02.11.2022 за № 63-01/1296 (далі – Лист № 146-07-5126), розподіл електричної енергії ПАТ «Зміна» із січня 2020 року забезпечується відповідно до однолінійної схеми, наведеної в додатку 7 до додаткової угоди від 02.01.2020 до Договору № 90082, та в додатку 7 до додаткової угоди від 26.09.2022 до Договору № 90082.
- (51) У Листі № 146-07-5126 ПрАТ «Львівобленерго» зазначило, що актом розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідності, що є додатком № 6 до Договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії від 02.01.2020 № 28130, який укладено між ПрАТ «Львівобленерго» та ТзОВ «Верде-Інвест», визначено розмежування балансової належності та експлуатаційної відповідальності між основним споживачем ПрАТ «Зміна» та субспоживачем ТзОВ «Верде-Інвест» – кабельні наконечники 10 кВ КЛ-10 кВ в ком. № 3 РУ – 10 кВ ПС 110/10 кВ ПАТ «Зміна».
- (52) Відповідно до пункту 4 Акта розмежування балансової належності електромереж та експлуатаційної відповідальності сторін, що є додатком 2 до Договору про спільне використання технологічних електричних мереж від 27.12.2019 № 145-2608/19, між основним споживачем ПАТ «Зміна» та користувачем ПрАТ «Львівобленерго» визначено, що межа балансової належності електромереж та установок основного споживача та субспоживача ТзОВ «Верде-Інвест» – кабельні наконечники 10 кВ КЛ-10 кВ в ком №3 РУ-10 кВ ПС 110/10кВ ПАТ «Зміна».
- (53) ПрАТ «Львівобленерго» повідомило, що межа балансової належності та експлуатаційної відповідальності між основним споживачем та субспоживачем, а також між виробником, споживачем, який знаходиться на території здійснення ліцензованої діяльності ПрАТ «Львівобленерго» та ОСР, збігається з межею балансової належності та експлуатаційної відповідальності між основним споживачем

та ОСР – кабельні наконечники 10 кВ КЛ-10кВ в ком № 3 РУ – 10 кВ ПС 110/10 кВ ПАТ «Зміна».

- (54) З'ясовано, що відповідно до пункту 3 Порядку визначення класів споживачів електричної енергії, диференційованих за ступенем напруги, затвердженого постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 13.08.1998 № 1052 «Про Порядок визначення класів споживачів» (у редакції постанови НКРЕ від 15.12.2004 № 1217) (далі – Порядок № 1052), споживачі електричної енергії розподіляються на два класи, а саме:
- до першого класу належать, зокрема, споживачі, які отримують електричну енергію від мереж оператора системи розподілу на електроустановки споживача на межі балансової належності із ступенем напруги 27,5 кВ та вище;
 - до другого класу належать споживачі, які отримують електричну енергію на межі балансової належності із ступенем напруги нижче 27,5 кВ.
- (55) Пунктом 4 Порядку № 1052 визначено, що якщо споживач отримує електричну енергію за різними класами відповідно до пункту 3 цього Порядку, йому встановлюються різні класи окремо за кожною межею балансової належності.
- (56) Постанова Національної комісії регулювання електроенергетики України (далі – НКРЕ) від 13.08.1998 № 1052 «Про Порядок визначення класів споживачів» у редакції постанови від 15.12.2004 № 1217 втратила чинність 01.01.2022 на підставі постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), від 25.08.2021 № 1431.
- (57) Відповідно до пункту 8.1 Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1175 (далі – Порядок № 1175) (із змінами, внесеними відповідно до постанов НКРЕКП від 25.08.2021 № 1430, від 12.07.2022 № 706), тариф на послуги з розподілу електричної енергії розраховується для споживачів та операторів установок зберігання відповідно до класу напруги.
- Споживачі та оператори установок зберігання енергії, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою 27,5 кВ і вище, а також споживачі та оператори установок зберігання енергії, приєднані до шин електростанцій (за винятком суб'єктів господарювання, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел, а саме: з енергії сонячного випромінювання, біогазу, біомаси, енергії вітру та мікро-, міні- і малими гідроелектростанціями), належать до 1 класу напруги.
- Споживачі та оператори установок зберігання енергії, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою нижче 27,5 кВ, належать до 2 класу напруги.
- Клас напруги встановлюється споживачу та оператору установки зберігання енергії окремо за кожною межею балансової належності.
- (58) ПрАТ «Львівобленерго» у Листі № 146-07-5126 пояснило, що, керуючись пунктом 4 Порядку № 1052, на межі балансової належності зі ступенем напруги 110 кВ встановило ПАТ «Зміна» перший клас споживання електричної енергії, а на межі балансової належності від виробника електричної енергії з альтернативних джерел (ТЗОВ «Верде-Інвест») – другий клас споживання електричної енергії. При цьому Товариство зазначило, що *«...п. 4 Порядку №1052 чітко передбачає необхідність встановлення різних класів у разі отримання електричної енергії з різних джерел за різними класами, <...> Тому, відповідно до пункту 4 Постанови НКРЕ від 13.08.1998 № 1052 на частину енергії отриманої на напрузі 10 кВ (згенерованої з альтернативних джерел ТЗОВ «Верде-Інвест»), яка використовується ПАТ «Зміна» застосовано тариф по другому класу напруги <...> після 01.01.2022р. віднесення*

ПАТ «Зміна» до споживачів першого та другого класів є аналогічним як і до того. ПАТ «Зміна» відноситься до споживача 1 класу напруги в точці отримання електричної енергії на межі балансової належності номінальною напругою вище 27,5 кВ, а на напругою нижче 27,5 відноситься до 2 класу».

- (59) Крім того, ПрАТ «Львівобленерго» зазначило, що оскільки від мереж ПАТ «Зміна» по напрузі 10 кВ живиться субспоживач ТзОВ «Агро-Інвест» – 2 клас напруги, *«врахувати різні класи напруги можна тільки враховуючи питому вагу 1 класу напруги та 2 класу напруги відповідно до енергії, що споживалась всіма споживачами в мережах ПАТ «Зміна» та нею в тому числі».*
- (60) З матеріалів Справи № 63/5-02-13-23 вбачається, що ПАТ «Зміна» зверталось до Комісії Інформаційно-консультаційного центру ПрАТ «Львівобленерго» з питанням правомірності визначення наданих послуг із розподілу електричної енергії за 2 класом напруги. Зокрема, на думку ПАТ «Зміна», ПрАТ «Львівобленерго» *«...безпідставно та неправомірно надавало послуги з розподілу електричної енергії ПАТ «Зміна» по 2 класу напруги. Таким чином, ПрАТ Львівобленерго» повинно повернути ПАТ «Зміна» різницю в тарифі з розподілу за електричну енергію між класами напруги за період з моменту виникнення генерації ТОВ «Верде Інвест».*
- (61) Оскільки Комісія Інформаційно-консультаційного центру ПрАТ «Львівобленерго» не дійшла згоди щодо спірного питання ПАТ «Зміна» (проект відповіді не був завізований уповноваженими представниками Управління Держенергонагляду у Львівській області та відділу НКРЕКП у Львівській області) на підставі Положення про Інформаційно-консультаційний центр по роботі із споживачами електричної енергії, затвердженого постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 12.03.2009 № 299, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 6 квітня 2009 р. за № 308/16324, матеріали звернення ПАТ «Зміна» були направлені Голові НКРЕКП для вирішення по суті листом ПрАТ «Львівобленерго» від 13.10.2021 № 146-07-4969.
- (62) Як вбачається з матеріалів Справи № 63/5-02-13-23, з метою встановлення правомірності дій ПрАТ «Львівобленерго» органи Комітету зверталися до НКРЕКП та Державної інспекції енергетичного нагляду України.
- (63) Адміністративна колегія Відділення у Рішенні № 63/30-р/к зазначила: *«Державна інспекція енергетичного нагляду України листом від 24.12.2022 № 7/5.1-2817-22 повідомила Антимонопольний комітет України: «Окремо інформуємо, що 06.10.2021 на засіданні Комісії Інформаційно-консультаційного центру по роботі зі споживачами електричної енергії при ПрАТ «Львівобленерго» (далі – Комісія ІКЦ) було розглянуто звернення ПАТ «Зміна» про правомірність визначення наданих послуг з розподілу електричної енергії по другому класу напруги. Представниками НКРЕКП та Держенергонагляду, в межах компетенції, було подано зауваження щодо правомірності визначення наданих послуг ПрАТ «Львівобленерго» з розподілу електричної енергії по другому класу напруги», що свідчить про підтвердження висновку щодо безпідставного та неправомірного надання ПрАТ «Львівобленерго» послуги з розподілу електричної енергії ПАТ «Зміна» по 2 класу споживання».*
- (64) Разом із тим у цьому листі зазначено: *«За результатами засідання Комісії ІКЦ було прийняте рішення щодо направлення за належністю до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг пакету документів для вирішення по суті зазначеного проблемного питання. <...> Отже, роз'яснення щодо застосування нормативно-правових актів з питань визначення плати за послугу з розподілу електричної енергії повинен надавати розпорядник зазначених актів, а саме Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».*

- (65) Зі змісту наведеного вбачається, що твердження (висновок) адміністративної колегії Відділення про те, що інформація в листі Державної інспекції енергетичного нагляду України «свідчить про підтвердження висновку щодо безпідставного та неправомірного надання ПрАТ «Львівобленерго» послуги з розподілу електричної енергії ПАТ «Зміна» по 2 класу споживання», – **не відповідає дійсним обставинам справи.**
- (66) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), листом від 31.12.2022 № 18354/20.3/7-22 повідомила Антимонопольний комітет України та ПАТ «Зміна», що «...окреме нарахування споживачу ПАТ «Зміна» плати за послуги з розподілу електричної енергії, що надходить в мережі споживача на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» з рівнем напруги 110 кВ 1 класу та на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде-Інвест» з рівнем напруги 10 кВ 2 класу, є правомірним».
- (67) При цьому НКРЕКП рекомендує ПАТ «Зміна» звернутися до ПрАТ «НЕК «Укренерго» у ролі адміністратора комерційного обліку щодо розгляду суперечки стосовно порядку формування даних комерційного обліку та коректності визначення обсягів розподілу електричної енергії на 1-й та 2-й класи напруги на межі балансової належності споживача.
- (68) Крім того, за результатами аналізу однолінійної електричної схеми, що є додатком 7 до Договору № 90082, укладеного між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго», НКРЕКП зазначило: «...одним із варіантів вирішення спірного питання щодо коректного визначення обсягу електричної енергії, що споживається основним споживачем ПАТ «Зміна» за 1 класом напруги (обсяг споживання електричної енергії споживачем, який надійшов з межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго») та за 2 класом напруги (обсяг споживання електричної енергії споживачем, який надійшов з межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ТОВ «Верде-Інвест»), є додаткове улаштування на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» двонаправлених вузлів (засобів) обліку електричної енергії, які обліковуватимуть обсяги надходження електричної енергії у мережі ПАТ «Зміна» з мереж ПрАТ «Львівобленерго» та обсяг віддачі електричної енергії з мереж ПАТ «Зміна» в мережі ПрАТ «Львівобленерго».
- (69) Адміністративна колегія Відділення зробила висновок: «ПрАТ “Львівобленерго”, використовуючи свою монопольну владу на ринку послуг з розподілу електричної енергії, впродовж 2020 – 2022 років та станом на 06.07.2023 року, всупереч чинному законодавству у сфері електричної енергії, необґрунтовано для споживача ПАТ “Зміна” застосовує тариф на послуги з розподілу електричної енергії для споживачів по другому класу напруги, що є значно вищий ніж тариф за розподіл електричної енергії по першому класу споживання».
- (70) Разом із тим такий висновок адміністративної колегії Відділення є передчасним, оскільки матеріали Справи № 63/5-02-13-23 не містять достатніх доказів, які б беззаперечно свідчили про неправомірність дій ПрАТ «Львівобленерго» щодо застосування для споживача ПАТ «Зміна» тарифу по 2-му класу напруги на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» і ТОВ «Верде-Інвест».
- (71) Отже, порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПрАТ «Львівобленерго» матеріалами Справи № 63/5-02-13-23 не доведено.

9. СПРОСТУВАННЯ ДОВОДІВ ЗАЯВНИКА

- (72) Щодо тверджень ПрАТ «Львівобленерго», викладених у Заяві, зокрема, про недотримання Відділенням Методики, а саме, що в Рішенні № 63/30-р/к неправильно визначено товарні межі ринку, оскільки замість ринку послуг комерційного обліку

товарними межами безпідставно визначено ринок послуг із розподілу електричної енергії, що за Законом України «Про ринок електричної енергії» є різними ринками; не встановлено переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з віднесення точок обліку споживачів до того чи іншого класу напруги, неправильно визначено товар (послугу), а отже, неправильно встановлено об'єкти аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, зазначається таке.

- (73) Відповідно до статті 45 Закону України «Про ринок електричної енергії» розподіл електричної енергії здійснюється оператором системи розподілу. Діяльність з розподілу електричної енергії підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства. Оператор системи розподілу надає послуги з розподілу електричної енергії на недискримінаційних засадах відповідно до цього Закону, кодексу систем розподілу та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.
- (74) Відповідно до постанови НКРЕКП від 23.11.2018 № 1479 «Про видачу ПрАТ «Львівобленерго» ліцензії з розподілу електричної енергії та анулювання ліцензій з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами і постачання електричної енергії за регульованим тарифом» Товариству видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії в межах місць провадження господарської діяльності.
- (75) Отже, на ринку електричної енергії ПрАТ «Львівобленерго», зокрема, виконує функції оператора системи розподілу.
- (76) Взаємовідносини, які виникають під час купівлі-продажу електричної енергії між електропостачальником (електропостачальниками) та споживачем (для власного споживання), а також їх взаємовідносини з іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії врегульовано Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (зі змінами та доповненнями) (далі – ПРРЕЕ).
- (77) Пунктом 2.1.2 глави 2.1 розділу II ПРРЕЕ визначено, що оператор системи (прим. оператор системи передачі, оператор системи розподілу або оператор малої системи розподілу) зобов'язаний укласти договори про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з усіма споживачами, електроустановки яких приєднані до електричних мереж на території діяльності відповідного оператора системи. Не допускається розподіл (передача) електричної енергії до точки розподілу електроустановки споживача за відсутності діючого договору про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з таким споживачем, крім випадку здійснення розподілу (передачі) електричної енергії оператором системи до власних електроустановок.
- (78) Отже, первинною умовою для отримання послуг із розподілу електричної енергії є укладання договору споживача про надання послуг із розподілу електричної енергії, без наявності якого надання таких послуг не допускається.
- (79) Відповідно до пункту 2.1.5 глави 2.1 розділу II ПРРЕЕ договір споживача про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії є публічним договором приєднання та укладається з урахуванням статей 633, 634, 641, 642 Цивільного кодексу України на основі типового договору, що є додатком 3 до цих Правил.
- (80) Договір споживача про надання послуг із розподілу/передачі електричної енергії за ініціативою споживача або оператора системи відповідно до визначених цими Правилами випадків, як правило, укладається шляхом приєднання споживача за заявою-приєднання до розробленого оператором системи розподілу договору на умовах складеного оператором системи розподілу паспорта точки розподілу/передачі.

- (81) Відповідно до матеріалів Справи ПАТ «Зміна» приєдналося до умов договору споживача про надання послуг із розподілу електричної енергії від 30.06.2006 № 90082 на підставі заяви-приєднання від 17.12.2018.
- (82) Згідно з пунктом 2.1 публічного договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії, розміщеного на офіційному вебсайті ПрАТ «Львівобленерго» (за посиланням: «Інформація, доступ до якої обмежено»), предметом цього договору є надання оператором системи споживачу послуги з розподілу (передачі) електричної енергії, параметри якості якої відповідають показникам, визначеним Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 309, та Кодексом систем розподілу, затвердженим постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 310, за об'єктом, технічні параметри якого фіксуються в Паспорті точки розподілу за об'єктом споживача, який є Додатком 2 до цього договору, та в особовому рахунку Споживача, облікових базах даних Оператора системи.
- (83) Зазначене вказує на те, що рівень напруги точок комерційного обліку споживача визначає оператор системи розподілу під час укладання договору споживача про надання послуг із розподілу електричної енергії.
- (84) Разом із тим розділом п'ятим публічного договору споживача про надання послуг із розподілу (передачі) електричної енергії визначено, що ціною цього Договору є вартість послуг із розподілу (передачі) електричної енергії на об'єкт (об'єкти) Споживача, зазначені в Паспорті точки (точок) розподілу за об'єктом споживача.
- (85) Оплата послуг із розподілу (передачі) електричної енергії за цим Договором здійснюється на поточний рахунок оператора. Тариф (ціна) на послугу з розподілу (передачі) електричної енергії та терміни оплати послуги зазначаються в додатку 4 «Порядок розрахунків».
- (86) Порядком розрахунків, що є додатком 4 до публічного договору споживача про надання послуг із розподілу (передачі) електричної енергії, розміщеного на офіційному вебсайті ПрАТ «Львівобленерго» (за посиланням: «Інформація, доступ до якої обмежено»), зокрема, визначено, що розрахунок Споживача з Оператором системи здійснюється у грошовій формі за чинними тарифами, які встановлюються відповідно до положень нормативно-правових документів НКРЕКП, згідно з договором споживача про надання послуг із розподілу електричної енергії.
- (87) Тариф (ціна) за послуги з розподілу електричної енергії на ринку електричної енергії затверджується Регулятором (НКРЕКП) та розміщується на офіційному сайті Оператора системи.
- (88) Платежі, зокрема, за надання послуг із розподілу електричної енергії, згідно з умовами цього Договору, оформлені рахунками Оператора системи, оплачує Споживач самостійно протягом 5 операційних днів із дня отримання рахунків Споживачем.
- (89) Отже, дії, які полягають у складанні рахунків на оплату послуг із розподілу електричної енергії із застосуванням тарифів для першого та/або другого класів напруги, ПрАТ «Львівобленерго» вчиняло під час виконання функцій оператора системи розподілу.
- (90) З метою визначення конкретного товару, щодо якого в ПрАТ «Львівобленерго» і ПАТ «Зміна» виникали зобов'язання та права, на підставі рахунків, по яким ПрАТ «Львівобленерго» здійснювало нарахування для ПАТ «Зміна» із застосуванням різних тарифів для різних класів напруги, зокрема: рахунків №№ 300501/216920-1, 300502/217930-1, 300503/218999-1, 300504/220173-1, 300505/220904-1, 300506/221861-1, 300507/222668-1 та 300508/223392-1, за період січень – серпень 2022 року встановлено, що зазначені рахунки ПрАТ «Львівобленерго» формувало та

надсилало ПАТ «Зміна» для оплати послуги з розподілу електричної енергії на підставі Договору № 90082.

- (91) Інформація, наведена в рахунках на оплату послуги з розподілу електричної енергії, свідчить, що товаром, щодо якого у ПрАТ «Львівобленерго» та ПАТ «Зміна» виникають зобов'язання та права, є **послуга з розподілу електричної енергії**.
- (92) Отже, адміністративна колегія Відділення в Рішенні № 63/30-р/к зробила правильний висновок, що товаром, який надає ПрАТ «Львівобленерго», є послуги із розподілу електричної енергії.
- (93) При цьому, враховуючи особливості надання споживачам послуг із розподілу електричної енергії, які полягають у вимогах до функціонування систем розподілу щодо охорони навколишнього природного середовища, енергоефективності, захисту життя і здоров'я людей, а також раціонального використання енергії відповідно до технічних правил та норм безпеки, передбачених нормативно-технічними документами, послуга з розподілу електричної енергії не має взаємозамінних товарів.
- (94) Отже, за результатом аналізу матеріалів Справи, у тому числі умов договору споживача про надання послуг із розподілу електричної енергії та інформації, наведеної в заяві ПАТ «Зміна» від 27.09.2022 № 42 (вх. Відділення № 63-01/56-АМ від 06.10.2022), встановлено, що права та зобов'язання, які виникають у ПрАТ «Львівобленерго» і ПАТ «Зміна» та полягають у наданні / отриманні послуг із розподілу електричної енергії та складанні / оплаті рахунків на оплату послуг із розподілу електричної енергії, виникають між ПрАТ «Львівобленерго» та ПАТ «Зміна» **на товарному ринку послуг із розподілу електричної енергії**.
- (95) Отже, адміністративна колегія Відділення в Рішенні № 63/30-р/к правильно зазначила, що *«...товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є послуги з розподілу електричної енергії, які не є взаємозамінними з іншими видами послуг, оскільки споживачі цих послуг не можуть обрати інші послуги на заміну»*.
- (96) Враховуючи викладене, відсутня потреба встановлювати перелік суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з віднесення точок обліку споживачів до того чи іншого класу напруги.
- (97) Щодо твердження ПрАТ «Львівобленерго», що його діяльність з віднесення точок обліку ПАТ «Зміна» до 1-го та 2-го класів напруги не входить до компетенції Товариства як оператора системи розподілу (ОСР), таку діяльність Товариство здійснювало як постачальник послуг комерційного обліку електричної енергії (ППКО), виконуючи роль адміністратора точок комерційного обліку (АТКО), слід зазначити таке.
- (98) Основні положення щодо організації комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, права та обов'язки учасників ринку, постачальників послуг комерційного обліку та адміністратора комерційного обліку щодо забезпечення комерційного обліку електричної енергії, отримання точних і достовірних даних комерційного обліку та їх агрегації (об'єднання), порядок проведення реєстрації постачальників послуг комерційного обліку, точок комерційного обліку та реєстрації автоматизованих систем, що використовуються для комерційного обліку електричної енергії, визначено Кодексом комерційного обліку електричної енергії, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (далі – ККО).
- (99) Основні ролі, які виконують учасники, зокрема АТКО, визначено пунктом 2.1.7 глави 2.1 розділу II ККО. Відповідно до зазначеного пункту АТКО виконує адміністрування точок комерційного обліку, пов'язаних із ними засобів комерційного обліку, областей комерційного обліку, учасників ринку та ППКО (зазначені ролі можуть бути покладені на оператора системи та ППКО).

- (100) Пунктом 2.1.7 глави 2.1 розділу II ККО також визначено роль ППКО, на якого покладається:
- установлення, налаштування (зокрема параметризація), заміна, розвиток, введення та виведення з експлуатації, а також технічна підтримка та обслуговування засобів комерційного обліку (далі – ЗКО), їх програмного та апаратного забезпечення;
 - адміністрування точок комерційного обліку (далі – ТКО), пов'язаних із ними ЗКО, областей комерційного обліку, учасників ринку та ППКО;
 - зчитування результатів вимірювань (первинних даних комерційного обліку) та даних про стан ЗКО, контроль якості зчитування, формування первинних даних комерційного обліку та їх передача оператору даних комерційного обліку (далі – ОДКО);
 - отримання даних від оператора зчитування даних із лічильників;
 - формування, обробка, перевірка, валідація, зберігання, архівування та передача валідованих даних комерційного обліку АКО, суміжним ОДКО, учасникам ринку та споживачам.
- (101) Разом із тим, за результатом аналізу положень ККО встановлено, що ППКО, зокрема, зобов'язані за наявності автоматизованої системи постачальника послуг комерційного обліку (далі – АС ППКО) зареєструвати її в адміністратора комерційного обліку (далі – АКО) та укласти (у ролі оператора даних комерційного обліку та АТКО) з АТКО договір про інформаційну взаємодію на ринку електричної енергії.
- (102) Одночасно оператор системи, зокрема, зобов'язаний:
- зареєструватися в АКО як ППКО, зареєструвати в АКО власні АС ППКО та укласти з АКО договір про інформаційну взаємодію на ринку електричної енергії, якщо функції ППКО (у ролі ОЗКО, ОДКО, АТКО) він виконуватиме самостійно, або укласти договір із зареєстрованим ППКО про надання послуг комерційного обліку;
 - забезпечити (у ролі АТКО) формування та реєстрацію основних і додаткових областей комерційного обліку згідно з вимогами Кодексу;
 - забезпечувати (у ролі АТКО) реєстрацію та оновлення в реєстрі АКО інформації щодо ТКО в межах власної відповідальності на межі областей та майданчиків комерційного обліку користувачів системи (у тому числі фізичних та віртуальних ТКО, які використовуються для їх розрахунку, а також інших розрахунків та звітності на ринку електричної енергії), де здійснюється відпуск, відбір або транзит електричної енергії, за місцем провадження своєї господарської діяльності.
- (103) До функцій постачальників послуг комерційного обліку під час надання відповідних послуг не належить формування рахунків на сплату послуг із розподілу електричної енергії.
- (104) **Отже, за результатом аналізу положень ККО не встановлено, що положення зазначеного кодексу покладають на АТКО та/або ППКО функції віднесення споживачів до того чи іншого класу напруги.**
- (105) Разом із тим відносини щодо формування ліцензіатами та/або суб'єктами господарювання, які планують здійснювати діяльність з розподілу електричної енергії, тарифів на послуги з розподілу електричної енергії та встановлення цих тарифів НКРЕКП врегульовано постановою НКРЕКП від 05.10.2018 № 1175, якою затверджено «Порядок встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії».
- (106) Згідно з пунктом 8.1 Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії тариф на послуги з розподілу електричної енергії розраховується для споживачів та операторів установок зберігання енергії відповідного класу напруги. Тариф на послуги з розподілу електричної енергії розраховується для споживачів та операторів установок зберігання енергії відповідного класу напруги.

- (107) Споживачі та оператори установок зберігання енергії, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою 27,5 кВ і вище, а також споживачі та оператори установок зберігання енергії, приєднані до шин електростанцій (за винятком суб'єктів господарювання, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел, а саме: з енергії сонячного випромінювання, біогазу, біомаси, енергії вітру та мікро-, міні- і малими гідроелектростанціями), **належать до 1-го класу напруги.**
- (108) Споживачі та оператори установок зберігання енергії, які отримують електричну енергію від оператора системи розподілу на межі балансової належності номінальною напругою нижче 27,5 кВ, **належать до 2-го класу напруги.**
- (109) Згідно з ПРРЕЕ:
 - межа балансової належності – точка розділу елементів електричної мережі між власниками електроустановок за ознаками права власності або користування.
 - точка комерційного обліку – точка на комерційній межі розподілу електричної мережі або умовна точка, **в якій відбувається зміна власника електричної енергії і до якої належать дані комерційного обліку електричної енергії**, що використовуються для розрахунків на ринку електричної енергії. Наскільки це можливо, точка комерційного обліку повинна збігатися з точкою вимірювання.
- (110) Отже, віднесення точок комерційного обліку споживачів до того чи іншого класу напруги здійснюють оператори систем розподілу відповідно до Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії.
- (111) Разом із тим право застосовувати тарифи до того чи іншого класу напруги під час формування рахунків на оплату послуг розподілу електричної енергії також належить до функцій оператора системи розподілу.
- (112) Отже, твердження ПрАТ «Львівобленерго» про те, що віднесення споживачів до того чи іншого класу напруги здійснюють не оператори системи розподілу, а адміністратори точок комерційного обліку, функцію (роль) яких виконує постачальник послуг комерційного обліку електричної енергії, не узгоджується з вимогами нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

10. ПОДАННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПЕРЕВІРКИ

- (113) ПАТ «Зміна» отримало Подання про перевірку 14.10.2023, що підтверджується рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0303515923228 (лист від 03.10.2023 № 210-20.6/08-10625е).
- (114) ПрАТ «Львівобленерго» отримало Подання про перевірку 07.10.2023, що підтверджується рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення № 0303515899955 (лист від 03.10.2023 № 210-20.6/08-10624е).
- (115) Зауважень та/або заперечень від ПАТ «Зміна» та ПрАТ «Львівобленерго» на Подання про перевірку до Комітету не надходило.
- (116) На Подання про перевірку Відділення листом від 23.01.2023 № 63-01/237 (вх. № 63-01/4016 від 13.10.2023) повідомило про відсутність пропозицій та зауважень щодо висновків, викладених у Поданні про перевірку.

11. ПІДСТАВИ ДЛЯ СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ ЧАСТКОВО Й НАПРАВЛЕННЯ СПРАВИ НА НОВИЙ РОЗГЛЯД У ЦІЙ ЧАСТИНІ

- (117) Відповідно до статті 59 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неповне з'ясування обставин, які мають значення для справи; недоведення обставин, які мають значення для справи і які визнано встановленими; невідповідність висновків, викладених у рішенні, обставинам справи та неправильне застосування

норм матеріального чи процесуального права є підставою для зміни, скасування чи визнання недійсним рішення. Порушення або неправильне застосування норм процесуального права може бути підставою для зміни, скасування чи визнання недійсним рішення тільки за умови, якщо це порушення призвело до прийняття неправильного рішення.

- (118) Аналіз матеріалів Справи № 63/5-02-13-23 свідчить про те, що адміністративна колегія Відділення під час прийняття Рішення № 63/30-р/к обґрунтовала та довела, що ПрАТ «Львівобленерго» у період з 02.01.2020 по 06.07.2023 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг із розподілу електричної енергії в межах місць провадження господарської діяльності, а саме, на території Львівської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) Товариства та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) із часткою 100%, як таке, що не має жодного конкурента.
- (119) За результатами перевірки пункту 1 резолютивної частини Рішення № 63/30-р/к встановлено, що вказаний пункт адміністративна колегія Відділення прийняла при повному з'ясуванні обставин, які мають значення для Справи № 63/5-02-13-23; доведено обставини, які мають значення для Справи № 63/5-02-13-23 і які визнано встановленими; висновки, викладені в пункті 1 резолютивної частини Рішення № 63/30-р/к, відповідають обставинам Справи № 63/5-02-13-23.
- (120) Отже, підстави, передбачені статтею 59 Закону України «Про захист економічної конкуренції», для зміни, скасування чи визнання недійсним пункту 1 резолютивної частини Рішення № 63/30-р/к відсутні.
- (121) За результатами перевірки пункту 2 резолютивної частини Рішення № 63/30-р/к встановлено, що висновки адміністративної колегії Відділення щодо необґрунтованого застосування ПрАТ «Львівобленерго» тарифу за послуги з розподілу електричної енергії по другому класу споживання для ПАТ «Зміна» є передчасними й такими, що зроблені при неповному з'ясуванні обставин, які мають значення для Справи № 63/5-02-13-23, оскільки матеріали Справи № 63/5-02-13-23 не містять достатніх доказів, які б беззаперечно свідчили про неправомірність дій ПрАТ «Львівобленерго» щодо застосування для споживача ПАТ «Зміна» тарифу по 2-му класу напруги на межі балансової належності між ПАТ «Зміна» і ТОВ «Верде-Інвест».
- (122) Відтак матеріалами Справи № 63/5-02-13-23 не доведено порушення ПрАТ «Львівобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг із розподілу електричної енергії, що призвело до ущемлення інтересів споживача, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (123) Отже, наявні підстави для скасування пунктів 2, 3, 4 та 5 резолютивної частини Рішення № 63/30-р/к та направлення Справи № 63/5-02-13-23 в цій частині на новий розгляд.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 57 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 45 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Пункт 1 резолютивної частини рішення адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 06.07.2023 № 63/30-р/к у справі № 63/5-02-13-23 залишити без змін.

2. Скасувати пункти 2, 3, 4 та 5 резолютивної частини рішення адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 06.07.2023 № 63/30-р/к у справі № 63/5-02-13-23 і направити справу № 63/5-02-13-23 на новий розгляд у цій частині до Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Рішення може бути оскаржено до господарського суду м. Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО